

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2008/90/ЕО НА СЪВЕТА

от 29 септември 2008 година

относно предлагането на пазара на посадъчен материал от овощни растения и на овощни растения, предназначени за производство на плодове

(преработена)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 37 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като има предвид, че:

- (1) Директива 92/34/ЕИО на Съвета от 28 април 1992 г. относно търговията на посадъчен материал от овощни растения и на овощни растения, предназначени за производство на плодове ⁽²⁾ многократно ⁽³⁾ е изменяна съществено. Поради внасянето на по-нататъшни изменения и с оглед постигане на яснота посочената директива следва да бъде преработена.
- (2) Производството на плодове заема важно място в селското стопанство на Общността.
- (3) Удовлетворителните резултати при отглеждането на плодове зависят до голяма степен от качеството и фитосанитарното състояние на материала, използван за размножаването им, и на овощните растения, предназначени за производство на плодове.
- (4) Хармонизираните условия на общностно равнище гарантират, че купувачите от цялата Общност получават посадъчен материал и овощни растения, които са в добро фитосанитарно състояние и с добро качество.
- (5) Дотолкова, доколкото хармонизираните условия се отнасят до фитосанитарното състояние на растенията, тези условия трябва да са съобразени с разпоредбите на Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в

Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността ⁽⁴⁾.

- (6) Подходящо е да се създадат правила на Общността за онези родове и видове овощни растения, които са от голямо икономическо значение в Общността, с процедура на Общността за добавяне на нови родове и видове в списъка на родовете и видовете, за които се прилага настоящата директива. Изброените в списъка родове и видове следва да бъдат тези, които са широко разпространени в държавите-членки и за посадъчния материал и/или овощни растения, от които съществува значителен пазар, обхващащ повече от една държава-членка.
- (7) Без да се засягат фитосанитарните разпоредби на Директива 2000/29/ЕО, не е подходящо прилагането на правилата на Общността за предлагането на пазара на посадъчен материал и на овощни растения, когато е установено, че тези продукти са предназначени за износ в трети страни, тъй като прилаганите там правила могат да бъдат различни от тези, съдържащи се в настоящата директива.
- (8) От съображения за яснота следва да бъдат установени необходимите определения. Посочените определения следва да бъдат основани на техническия и научния напредък и да обхващат съответното понятие пълно и ясно, за да се улесни хармонизирането на вътрешния пазар, като се вземат предвид всички нови пазарни възможности и всички нови процеси, използвани при производството на посадъчен материал. Определенията следва да бъдат хармонизирани с тези, приети за предлагането на пазара на други видове посадъчен материал, обхванати от законодателството на Общността.
- (9) Желателно е да бъдат установени фитосанитарни стандарти и стандарти за качество за всеки отделен род и вид овощно растение въз основа на международни схеми, които могат да включват *inter alia* разпоредби относно изследванията за патогени. Следователно е целесъобразно да се предвиди система от хармонизирани правила за различните категории посадъчен материал и овощни растения, предназначени за предлагане на пазара, с позоваване на посочените международни схеми, когато има такива.

⁽¹⁾ Становище от 11 декември 2007 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ ОВ L 157, 10.6.1992 г., стр. 10.

⁽³⁾ Вж. приложение II, част А.

⁽⁴⁾ ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1.

- (10) Съгласувано с настоящата земеделска практика е изискването посадъчният материал и овощните растения да са официално проверени или проверени под официален надзор, както е предвидено за други видове, обхванати от законодателството на Общността.
- (11) Генетично модифицираният посадъчен материал и генетично модифицираните овощни растения следва да не бъдат пускани на пазара и сортовете плодове следва да не бъдат официално регистрирани, освен ако не са взети всички необходими мерки за предотвратяване на всякакъв риск за човешкото здраве или околната среда, както е посочено в Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 г. относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда ⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2003 г. относно генетично модифицираните храни и фуражи ⁽²⁾.
- (12) Желателно е да се гарантира опазването и устойчивото използване на генетичното разнообразие. Следва да бъдат взети подходящи мерки за запазване на биологичното разнообразие, с които да се осигури опазването на съществуващите сортове съгласно другите приложими разпоредби от законодателството на Общността.
- (13) Целесъобразно е да бъдат определени условия за предлагане на пазара на материал, предназначен за опитни и научни цели или за селекционна дейност, ако материалът не може да отговори на нормалните фитосанитарни стандарти и стандарти за качество поради специалното си предназначение.
- (14) На първо място отговорност на доставчиците на посадъчен материал и/или на овощни растения е да гарантират, че техните продукти отговарят на условията, установени в настоящата директива. Целесъобразно е да бъде определена ролята на доставчиците и условията, които те трябва да отчитат. Доставчиците следва да бъдат официално регистрирани, за да се изгради прозрачен и икономически издържан процес на сертифициране на посадъчния материал и овощните растения.
- (15) Доставчици, които предлагат продукти на пазара само за крайни потребители, които не са заети професионално в тази област, могат да бъдат освободени от задължението за регистрация.
- (16) В интерес на купувачите на посадъчен материал и на овощни растения е наименованията на сортовете да са известни и тяхното идентифициране да бъде осигурено, с което да се позволи проследимостта в рамките на системата и да се увеличи доверието на пазара.
- (17) Посочената цел може да се постигне най-добре или посредством общи знания за сорта, по-специално за старите сортове, или чрез наличието на описание, изготвено въз основа на протоколите на Службата на Общността за сортовете растения (CPVO) или, когато няма такива, въз основа на други международни или национални правила.
- (18) С цел гарантиране идентичността и организираността на предлагането на пазара на посадъчен материал и на овощни растения, следва да бъдат определени правилата на Общността по отношение за отделяне на партидите и за маркиране. Етикетите следва да посочват данните, необходими както за целите на официалния контрол, така и за информация на ползвателя.
- (19) Компетентните власти на държавите-членки следва при провеждането на контрола и на инспекциите да гарантират, че условията по отношение на посадъчния материал или овощните растения и доставчиците са изпълнени. Нивото, интензивността и честотата на тези инспекции следва да се определят в зависимост от категорията на съответния материал.
- (20) Следва да бъдат предвидени мерки за контрол от страна на Общността, за да се гарантира еднакво прилагане във всички държави-членки на стандартите, установени в настоящата директива.
- (21) Следва да бъдат установени правила, които в случаи на временни затруднения при доставките, дължащи се на природни бедствия като пожари и бури или други непредвидени обстоятелства позволяват предлагането на пазара на посадъчен материал и на овощни растения, при спазване на по-малко строги изисквания, отколкото съдържащите се в настоящата директива, за ограничен период от време и при специфични условия.
- (22) В съответствие с принципа на пропорционалност следва да се предвиди възможност за държавите-членки да освобождават малките производители, чиято продукция и продажби на посадъчен материал и овощни растения е изцяло предназначена за крайна употреба на местния пазар от лица, които не се занимават по занятие с производството на растения („местно обращение“), от условията за етикетиране и от проверките и официалните инспекции.
- (23) На държавите-членки следва да бъде забранено по отношение на родовете и видовете, посочени в приложение I, да налагат нови условия или ограничения на предлагането на пазара, различни от тези, предвидени в настоящата директива.

⁽¹⁾ ОВ L 106, 17.4.2001 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 268, 18.10.2003 г., стр. 1.

- (24) Следва да бъде предвидена възможност за разрешаване на предлагането на пазара в рамките на Общността на посадъчен материал и на овощни растения, произведени в трети страни, при условие че те винаги предлагат същите гаранции като за посадъчния материал и за овощните растения, произведени в Общността и съответстващи на правилата в Общността.
- (25) С оглед хармонизиране на техническите методи на проверка, използвани в държавите-членки и за сравняване на посадъчния материал и на овощните растения, произведени в Общността, с тези, произведени в трети страни, следва да се проведат сравнителни изпитвания с цел проверка съответствието на тези продукти с изискванията на настоящата директива.
- (26) За да се предотвратят смущения в търговската дейност, на държавите-членки следва да се позволи да разрешат предлагането на пазара на тяхна територия на сертифициран с САС (*Conformitas Agraria Communitatis*) материал, добит от родителски растения, съществуващи и вече сертифицирани или приети като САС материал на датата на прилагане на настоящата директива, за преходен период от време, дори ако посоченият материал не отговаря на новите условия.
- (27) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива, следва да бъдат приемани в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾.
- (28) Настоящата директива не следва да засяга задълженията на държавите-членки по отношение на сроковете за транспониране в националното право и за прилагане на директивите, посочени в приложение II, част Б,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА 1

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага за предлагане на пазара на посадъчен материал от овощни растения и на овощни растения, предназначени за производството на плодове в рамките на Общността.
2. Настоящата директива се прилага за родовете и видовете, посочени в приложение I, както и за техните хибриди. Тя се

прилага също и по отношение на подложки и други части на растения от други родове или видове, освен изброените в приложение I или техните хибриди, ако материалът от родовете или видовете, изброени в приложение I, или на техните хибриди е присаден или трябва да бъде присаден на един от тях.

3. Настоящата директива се прилага без да се засягат фитосанитарните правила, установени с Директива 2000/29/ЕО.

4. Настоящата директива не се прилага по отношение на посадъчен материал или овощни растения, за които е доказано, че са предназначени за износ в трети страни, при условие че са идентифицирани като такива и са достатъчно изолирани.

Мерките за изпълнение на първа алинея, по-специално тези за идентифициране и изолация, се приемат съгласно процедурата, посочена в член 19, параграф 2.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „*посадъчен материал*“ са семена, части от растения и целият растителен материал, включително подложки, предназначени за размножаване и за производството на овощни растения;
2. „*овощни растения*“ са растения, които са предназначени след предлагането им на пазара да бъдат засадени или пресадени;
3. „*сорт*“ е растителна съвкупност в рамките на определен ботанически таксон, от най-ниска степен, която може:
 - а) да бъде определена според проявата на характеристиките, произтичащи от определен генотип или от определена комбинация от генотипове;
 - б) да бъде различавана от всяка друга растителна съвкупност чрез изразяването на най-малко една от посочените характеристики, и
 - в) да бъде считана като едно цяло по отношение на способността си да се размножава в непроменен вид;
4. „*клон*“ е генетично еднороден вегетативен потомък на единично растение;

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

5. „предбазов материал“ е посадъчен материал, който:

- a) е бил произведен в съответствие с общоприетите методи за съхраняването на идентичността на сорта, включително съответните помологични характеристики, и за предотвратяването на заболявания;
- б) е предназначен за производството на базов материал или сертифициран материал, различен от овощни растения;
- в) отговаря на специалните изисквания за предбазов материал, установени в съответствие с член 4; и
- г) след официална инспекция е признат за отговарящ на условията, посочени в букви а), б) и в);

6. „базов материал“ е посадъчен материал, който:

- a) е бил произведен или пряко, или на известен брой етапи по вегетативен начин от предбазовия материал, съгласно общоприети методи за съхраняването на идентичността на сорта, включително съответните помологични характеристики, и за предотвратяването на заболявания;
- б) е предназначен за производството на сертифициран материал;
- в) отговаря на специалните изисквания за базов материал, установени в съответствие с член 4; и
- г) след официална инспекция е признат за отговарящ на условията, посочени в букви а), б) и в);

7. „сертифициран материал“ е:

- a) посадъчен материал, който:
 - i) е произведен пряко по вегетативен начин от базов материал или от предбазов материал или, ако е предназначен да се използва за производството на подложки, от сертифицирани семена от базов или сертифициран материал от подложки;
 - ii) е предназначен за производството на овощни растения;
 - iii) отговаря на специалните изисквания за сертифициран материал, установени съгласно член 4; и
 - iv) след официална инспекция е признат за отговарящ на условията, посочени в подточки i), ii) и iii);

б) овощни растения, които:

- i) са произведени пряко от сертифициран, базов или предбазов посадъчен материал;
- ii) са предназначени за производството на плодове;
- iii) отговарят на специалните изисквания за сертифициран материал, установени съгласно член 4, и
- iv) след официална инспекция са били признати за отговарящи на изискванията, посочени в подточки i), ii) и iii);

8. „САС (*Conformitas Agraria Communitatis*) материал“ е посадъчен материал и овощни растения, които:

- a) притежават сортова идентичност и подходяща сортова чистота,
- б) са предназначени за:
 - производството на посадъчен материал,
 - производството на овощни растения, и/или
 - производството на плодове;
- в) отговарят на специалните изисквания за САС материал, установени съгласно член 4;

9. „доставчик“ е всяко физическо или юридическо лице, което извършва по занятие поне една от следните дейности по отношение на посадъчния материал или овощните растения: размножаване, производство, съхраняване и/или обработка, внос и предлагане на пазара;

10. „предлагане на пазара“ е продажбата, държането в наличност с цел продажба, предлагането за продажба и всяко разпореждане, доставка или прехвърляне с цел търговска експлоатация на посадъчен материал или овощни растения на трети лица, срещу или без възнаграждение;

11. „официален отговорен орган“ е:

- a) орган, създаден или определен от държавата-членка, поставен под надзора на националното правителство и отговарящ за въпросите, свързани с качеството на посадъчния материал и овощните растения;

б) всеки държавен орган, създаден:

— на национално ниво, или

— на регионално ниво, под контрола на националните власти, в рамките, определени от националното законодателство на съответната държава-членка;

12. „официална инспекция“ е инспекцията, осъществена от официалния отговорен орган или за осъществяването на която официалният отговорен орган носи отговорност;

13. „партида“ е определен брой елементи от един и същи продукт, който може да бъде идентифициран по своята хомогенност на състава и произхода.

ГЛАВА 2

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ И ОВОЩНИ РАСТЕНИЯ

Член 3

Общи изисквания за пускане на пазара

1. Посадъчен материал и овощни растения могат да се предлагат на пазара, само ако:

а) посадъчният материал е официално сертифициран като „предбазов материал“, „базов материал“ или „сертифициран материал“, или изпълнява условията, за да бъде квалифициран като САС материал;

б) овощните растения са официално сертифицирани като сертифициран материал или изпълнява условията, за да бъде квалифициран като САС материал.

2. Посадъчен материал и овощни растения, които се състоят от генетично модифициран организъм по смисъла на член 2, точки 1 и 2 от Директива 2001/18/ЕО, се пускат на пазара само ако генетично модифицираният организъм е разрешен съгласно посочената директива или съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003.

3. Когато продуктите, получени от овощни растения или посадъчен материал, са предназначени да бъдат използвани като храна или в храна, попадаща в приложното поле на член 3, или като фураж или във фураж, попадащ в приложното поле на член 15 от Регламент (ЕО) № 1829/2003, посадъчният материал и овощните растения се пускат на пазара само ако

храната или фуражът, получен(а) от този материал, е бил(а) разрешен(а) в съответствие с посочения регламент.

4. Независимо от параграф 1 държавите-членки може да разрешават на доставчиците на тяхна територия да пускат на пазара определени количества посадъчен материал и овощни растения, предназначени:

а) за изпитвания или научни цели;

б) за работа по селекцията; или

в) за опазване на генетичното разнообразие.

Условията, съгласно които държавите-членки може да предоставят такова разрешение, може да бъдат приети в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2.

Член 4

Специални изисквания за родовете и видовете

Съгласно процедурата, посочена в член 19, параграф 3, следва да се установят специални изисквания за всеки род или вид, посочен в приложение I, уточняващи:

а) условията, които САС материалът трябва да спазва, и по-специално тези, свързани с прилаганата размножителна система, чистотата на отглежданата култура, фитосанитарните аспекти и, с изключение на случаите на подложки, при които материалът не принадлежи към даден сорт, със сортовете аспекти;

б) свързаните с качеството условия, на които предбазовият материал, базовият и сертифицираният материал трябва да отговарят (включително, за предбазовия и базовия материал, методите за съхраняване на идентичността на сорта и, когато е приложимо, на клона, включително съответните помологични характеристики), фитосанитарното състояние, методите за изследване и прилаганите процедури, прилаганите размножителни системи и, с изключение на случаите на подложки, при които материалът не спада към даден сорт, със сортовете аспекти;

в) условията, на които подложките и другите части от растенията от родове и видове, различни от изброените в приложение I, или техните хибриди трябва да отговарят, ако посадъчният материал от родовете или видовете, изброени в приложение I, е присаден към тях.

ГЛАВА 3

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИТЕ

Член 5

Регистрация

1. Държавите-членки гарантират, че доставчиците са официално регистрирани за дейностите, които упражняват съгласно настоящата директива.

2. Държавите-членки може да решат да не прилагат параграф 1 за доставчици, предлагащи на пазара продукти само на крайни потребители, които не са заети професионално в тази област.

3. Подробни правила за прилагането на параграфи 1 и 2 може да бъдат установени в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2.

Член 6

Специални изисквания

1. Държавите-членки гарантират, че предбазовият, базовият, сертифицираният материал, както и САС материалът се произвеждат под ръководството на доставчиците, заети с производството или размножаването на посадъчен материал и овощни растения. За тази цел тези доставчици:

- идентифицират и наблюдават критичните точки в своя производствен процес, които имат отражение върху качеството на материала,
- съхраняват информацията относно наблюдението на критичните точки, посочено в първото тире, и я предоставят за проверка при поискване от официалния отговорен орган,
- когато е необходимо, вземат проби за лабораторен анализ, и
- гарантират, че по време на производството партидите посадъчен материал остават ясно разграничими.

2. Държавите-членки гарантират, че при появата в помещенията на доставчика на вредител от изброените в приложенията към Директива 2000/29/ЕО или посочен в специалните изисквания, установени съгласно член 4 от настоящата директива, в по-голяма степен от допустимата съгласно тези специални изисквания, доставчикът без забавяне докладва за това на официалния отговорен орган, независимо от задълженията за докладване по Директива 2000/29/ЕО, и провежда мерките, наложени от посочения орган.

3. Държавите членки гарантират, че при предлагане на пазара на посадъчен материал или овощни растения доставчиците пазят данните за своите продажби или покупки за най-малко 3 години.

Първата алинея не се прилага за доставчици, които са освободени от регистрацията в съответствие с член 5, параграф 2.

4. Подробни правила за прилагането на параграф 1 могат да бъдат установени в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2.

ГЛАВА 4

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА СОРТА И ЕТИКЕТИРАНЕ

Член 7

Идентификация на сорта

1. Посадъчният материал и овощните растения се предлагат на пазара с обозначаване на сорта, към който те принадлежат. Когато в случай на подложки материалът не принадлежи към даден сорт, трябва да се обозначат съответните видове или интерспецифични хибриди.

2. Сортовете, които трябва да бъдат обозначени съгласно параграф 1, са:

- а) защитени по законов ред посредством право върху сортовете растения в съответствие с разпоредбите за защита на новите сортове;
- б) официално регистрирани съгласно параграф 4 от настоящия член; или
- в) общоизвестни; един сорт се счита за общоизвестен, ако:
 - i) е бил официално регистриран в друга държава-членка;
 - ii) е предмет на заявление за официална регистрация в някоя държава-членка, или на заявление за право върху сортовете, посочено в буква а); или
 - iii) вече е предлаган на пазара преди 30 септември 2012 г. на територията на съответната държава-членка или на друга държава-членка, при условие че имат официално признато описание.

Може също да бъде направено обозначаване съгласно параграф 1 на сорт без съществена стойност за производството на търговски култури, при условие че сортът има официално признато описание, а посадъчният материал и овощните растения се предлагат на пазара като САС материал на територията на съответната държава-членка и са идентифицирани посредством позоваване на настоящата разпоредба върху етикета и/или в документа.

3. Доколкото е възможно, всеки сорт има едно и също наименование във всички държави-членки в съответствие с мерки по изпълнението, които могат да бъдат приети в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2 или, ако няма такива, в съответствие с общоприети международни насоки.

4. Сортите могат да бъдат официално регистрирани, ако за тях е установено, че отговарят на определени официално одобрени условия и имат официално описание. Те могат също да бъдат официално регистрирани, ако техният материал вече е бил предлаган на пазара преди 30 септември 2012 г. на територията на съответната държава-членка, при условие че те имат официално признато описание.

Генетично модифициран сорт може да бъде официално регистриран, само ако генетично модифицираният организъм, от който се състои, е бил разрешен съгласно Директива 2001/18/ЕО или съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003.

Когато продуктите, получени от овощни растения или посадъчен материал, са предназначени да бъдат използвани като храна или в храна, попадаща в приложното поле на член 3, или като фураж или във фураж, попадащ в приложното поле на член 15 от Регламент (ЕО) № 1829/2003, съответният сорт се регистрира официално, само ако храната или фуражът, получени от този материал, са били разрешени съгласно посочения регламент.

5. Изискванията за официална регистрация, посочени в параграф 4, се установяват в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2, като се имат предвид съществуващите научни и технически знания и обхващат:

- а) условията за официална регистрация, които могат да включват по-специално отличителност, стабилност и достатъчна хомогенност;
- б) минималните характеристики, които проверката на различните видове трябва да обхващат;
- в) минималните изисквания за провеждане на проверките;
- г) максималният срок на валидност на официалната регистрация на сорт.

6. В съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2:

- може да бъде създадена система за уведомяване на официалните отговорни органи на държавите-членки за сортовете или интерспецифичните хибриди;
- може да бъде решено, че може да бъде създаден и публикуван общ списък на сортовете.

Член 8

Състав на партидата и идентификация

1. При отглеждането, както и при изваждането или присаждането на калемите върху подложката, посадъчният материал и овощните растения се държат в отделни партии.

2. Ако посадъчният материал или овощните растения от различен произход се съберат или се смесят по време на опаковането, съхранението, превоза или доставката, доставчикът отбелязва в регистър следните данни: състав на партидата и произход на нейните отделни компоненти.

Член 9

Етикетиране

1. Посадъчният материал и овощните растения се предлагат на пазара само на достатъчно хомогенни партии и ако са:

- а) квалифицирани като САС материал и придружени от документ, съставен от доставчика в съответствие със специалните изисквания, установени съгласно член 4. Ако в този документ е дадено някакво официално становище, то трябва да бъде ясно различимо от другите елементи, съдържащи се в документа; или
- б) квалифицирани като предбазов посадъчен материал, като базов или сертифициран материал и сертифицирани като такива от официалния отговорен орган в съответствие със специалните изисквания, установени съгласно член 4.

Изискванията относно етикетирането и/или запечатването и опаковането на посадъчния материал и/или овощните растения може да се посочат в мерките по изпълнение, приети в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 3.

2. При доставка от продавач на дребно на посадъчен материал или овощни растения на краен потребител, който не е зает професионално в тази област, изискванията за етикетирането, посочени в параграф 1, може да се ограничат до подходяща информация за продукта.

3. При посадъчен материал или овощно растение от генетично модифициран сорт на етикетите и документите, официални или други, които са поставени върху или придружават материала съгласно настоящата директива, ясно се посочва, че сортът е бил генетично модифициран, и се посочват генетично модифицираните организми.

ГЛАВА 5

ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Член 10

Местно обращение

1. Държавите-членки може да освободят:

а) от приложението на член 9, параграф 1 малките производители, чиято продукция и продажба на посадъчен материал и овощни растения е изцяло предназначена за крайна употреба на местния пазар от лица, които не се занимават професионално с производство на растения („местно обращение“);

б) от проверките и официалните инспекции, предвидени в член 13, местното обращение на посадъчен материал и овощни растения, произведени от така освободените лица.

2. Мерките за прилагане, свързани с други изисквания относно освобождаванията, посочени в параграф 1 от настоящия член, по-специално определенията за „малък производител“ и „местен пазар“ и свързаните процедури може да бъдат приети съгласно процедурата, посочена в член 19, параграф 2.

Член 11

Временни затруднения при снабдяването

В случай на временни затруднения при снабдяването с посадъчен материал или овощни растения, отговарящи на изискванията на настоящата директива, дължащи се на природни бедствия или непредвидени обстоятелства, в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2 може да бъдат приети мерки по отношение на предлагането на пазара на посадъчен материал или овощни растения, отговарящи на по-малко строги изисквания.

ГЛАВА 6

ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ И ОВОЩНИ РАСТЕНИЯ, ПРОИЗВЕДЕНИ В ТРЕТИ СТРАНИ

Член 12

1. В съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2, се взема решение дали посадъчният материал и овощните растения, произведени в трета страна и предоставящи същите гаранции относно задълженията на доставчика, идентичност, характеристики, фитосанитарни аспекти, среда на отглеждане, опаковка, правила за провеждане на инспекции, маркиране и запечатване, са равностойни във всички тези отношения на

посадъчен материал и овощни растения, произведени в Общността, и отговарят на изискванията и условията на настоящата директива.

2. Докато бъде взето решението, посочено в параграф 1, държавите-членки може до 31 декември 2010 г. и без да се засягат разпоредбите на Директива 2000/29/ЕО да прилагат по отношение на вноса на посадъчен материал и на овощни растения от трети страни условия, най-малко равностойни на определените временно или постоянно в специалните изисквания, приети съгласно член 4. Ако такива условия не са предвидени в специалните изисквания, условията на внос трябва да бъдат най-малко равностойни на тези, които се прилагат по отношение на производството в съответната държава-членка.

В съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2, срокът по първа алинея от настоящия параграф може да бъде удължен за различните трети страни, до вземане на решението, посочено в параграф 1 от настоящия член.

Посадъчният материал и овощните растения, внесени в държава-членка съгласно решение, взето от тази държава-членка съгласно първа алинея, не подлежи на никакви ограничения във връзка с предлагането на пазара в другите държави-членки, по отношение на елементите, посочени в параграф 1.

ГЛАВА 7

МЕРКИ ЗА КОНТРОЛ

Член 13

Официална инспекция

1. Държавите-членки гарантират, че извършват официални инспекции на посадъчния материал и овощните растения по време на производството и предлагането на пазара, с цел да се установи дали се спазват изискванията и условията на настоящата директива. За тази цел официалният отговорен орган разполага по всяко време в разумни граници със свободен достъп до всички помещения на доставчиците.

2. В съответствие с националното законодателство официалните отговорни органи могат да делегират задачите, предвидени в настоящата директива, за изпълнението им под тяхно ръководство и контрол от всяко юридическо лице, регулирано от публичното или частното право, което съгласно своя официално одобрен учредителен акт е натоварено изключително със специфични публични функции, при условие че това юридическо лице и неговите членове нямат личен интерес от резултата на мерките, които то предприема.

В съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2, може да бъде одобрено друго юридическо лице, създадено от името на и действащо под ръководството и контрола на официалния отговорен орган, при условие че това юридическо лице няма личен интерес от резултата на мерките, които предприема.

Държавите-членки нотифицират на Комисията техните официални отговорни органи. Комисията предава тази информация на другите държави-членки.

3. За целите на прилагането на параграф 1 се приемат подробни правила в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2. Тези правила са пропорционални на категорията на съответния материал.

Член 14

Наблюдение на Общността

1. В държавите-членки се извършват изпитвания, а при необходимост и изследвания, върху проби с цел да се провери дали посадъчният материал или овощните растения отговарят на изискванията и на условията на настоящата директива, включително на фитосанитарните такива. Комисията може да организира инспекции на изпитванията, които да се осъществяват от представители на държавите-членки и на Комисията.

2. В рамките на Общността могат да бъдат провеждани сравнителни изследвания и изпитвания на Общността, с цел последващ контрол върху проби от посадъчен материал или овощни растения, пуснати на пазара съгласно разпоредбите на настоящата директива, независимо дали последните са задължителни или не, включително и фитосанитарните такива. Тези сравнителни изследвания и изпитвания могат да включват следното:

- посадъчен материал или овощни растения, произведени в трети страни,
- посадъчен материал или овощни растения, подходящи за биологично производство,
- посадъчен материал или овощни растения, предлагани на пазара във връзка с мерки за опазването на генетичното разнообразие.

3. Сравнителните изследвания и изпитвания, посочени в параграф 2, се използват, за да се хармонизират техническите методи за проверка на посадъчния материал или на овощни растения и за да се провери съответствието с изискванията, на които материалът трябва да спазва.

4. Комисията, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2, установява необходимите разпоредби за провеждането на тези сравнителни изследвания и изпитвания. Комисията информира комитета, посочен в член 19, параграф 2, относно приетите технически разпоредби за провеждането на изследванията и изпитванията и резултатите от тях. При възникване на фитосанитарен проблем Комисията информира Постоянния фитосанитарен комитет.

5. Общността може да направи финансов принос за провеждането на изследванията и изпитванията, предвидени в параграфи 2 и 3.

Този финансов принос не надхвърля рамките на годишните кредити, определени от бюджетния орган.

6. Изследванията и изпитванията, които могат да се ползват от финансов принос от Общността и подробните правила за отпускането му, се определят в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2.

7. Изследванията и изпитванията, предвидени в параграфи 2 и 3, могат да бъдат извършвани само от държавните власти или от юридически лица, за чиито действия носи отговорност държавата.

Член 15

Общностни проверки в държавите-членки

1. При необходимост експертите на Комисията могат да извършват проверки на място в сътрудничество с официалните отговорни органи на държавите-членки, доколкото това е необходимо, за да се гарантира еднообразното прилагане на настоящата директива, и по-специално да проверят дали доставчиците действително спазват изискванията на настоящата директива. Държавата-членка, на чиято територия се осъществява проверката, предоставя на експертите цялото необходимо съдействие за изпълнение на задълженията им. Комисията съобщава на държавите-членки резултатите от извършените проверки.

2. Подробните правила за приложението на параграф 1 се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 2.

Член 16

Последващи действия на държавите-членки

1. Държавите-членки гарантират, че посадъчният материал и овощните растения, произведени на тяхна територия и предназначени за предлагане на пазара, спазват изискванията на настоящата директива.

2. Ако при официалната инспекция, посочена в член 13 или при изпитванията, посочени в член 14, се установи, че посадъчният материал или овощните растения не отговарят на изискванията на настоящата директива, официалният отговорен орган на държавата-членка предприема необходимите действия, за да бъде гарантирано спазването на изискванията на настоящата директива, или, ако това е невъзможно, да забрани предлагането на пазара в Общността на този посадъчен материал или тези овощни растения.

3. Ако се установи, че посадъчният материал или овощните растения, предлагани на пазара от даден доставчик, не спазват изискванията и условията на настоящата директива, съответната държава-членка гарантира, че ще предприеме необходимите мерки спрямо този доставчик. Ако на този доставчик бъде забранено да предлага на пазара посадъчен материал и овощни растения, държавата-членка уведомява Комисията и компетентните национални органи на държавите-членки.

4. Всяка мярка, взета съгласно параграф 3, се отменя от момента, в който се установи с достатъчна сигурност, че посадъчният материал или овощните растения, предназначени за предлагане на пазара от доставчика, занапред ще спазват изискванията и условията на настоящата директива.

ГЛАВА 8

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 17

Клауза за свободно движение

1. Посадъчният материал и овощните растения, спазващи изискванията и условията на настоящата директива, не подлежат на никакво ограничение за предлагане на пазара по отношение на доставчик, фитосанитарни аспекти, среда на отглеждане и правила за провеждане на инспекции, различни от предвидените в настоящата директива.

2. По отношение на посадъчния материал и овощните растения от родовете и видовете, посочени в приложение I, държавите-членки се въздържат да налагат по-строги условия или ограничения за предлагане на пазара, различни от предвидените в настоящата директива или в специалните изисквания, установени съгласно член 4, или от съществуващите на 28 април 1992 г., в зависимост от случая.

Член 18

Изменения и адаптиране на приложенията

В съответствие с процедурата, посочена в член 19, параграф 3, Комисията може да изменя приложение I с цел адаптирането му към развитието на научните и техническите знания.

Член 19

Комитет

1. Комисията се подпомага от Постоянния комитет по посадъчния материал и родовете и видовете овощни растения, наричан по-долу „Комитетът“.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Срокът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на един месец.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

4. Комитетът приема своя процедурен правилник.

Член 20

Транспониране

1. Държавите-членки приемат и публикуват не по-късно от 31 март 2010 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 1, параграфи 2 и 3, членове 2, 3, 5, 6, член 7, параграфи 2–4, член 9, параграф 3, член 12, параграф 2, член 13, параграф 1, членове 16 и 21. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби и прилагат таблица на съответствието между тези разпоредби и настоящата директива.

Те прилагат тези разпоредби считано от 30 септември 2012 г.

2. Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в съществуващите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

3. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 21

Преходни мерки

До 31 декември 2018 г. държавите-членки могат да разрешават предлагането на пазара на тяхна територия на посадъчен материал и овощни растения, взети от родителски растения, които са съществували преди 30 септември 2012 г. и са били официално сертифицирани или изпълняват условията, за да бъдат квалифицирани като САС материал, преди 31 декември 2018 г. Този посадъчен материал и овощни растения, при предлагането им на пазара, са идентифицирани посредством позоваване на настоящия член върху етикета и/или в документа. След 31 декември 2018 г. посадъчен материал и овощни растения може да бъдат предлагани на пазара, ако са изпълнени изискванията по настоящата директива.

Член 22**Отмяна**

1. Директива 92/34/ЕИО, изменена с актовете, изброени в приложение II, част А, се отменя, считано от 30 септември 2012 г., без да се засягат задълженията на държавите-членки относно срока за транспониране в националното право и за прилагане на директивите, посочени в приложение II, част Б.
2. Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение III.

Член 23**Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 24

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 29 септември 2008 година.

За Съвета
Председател
M. BARNIER

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на родовете и видовете, за които се прилага настоящата директива

Castanea sativa Mill.

Citrus L.

Corylus avellana L.

Cydonia oblonga Mill.

Ficus carica L.

Fortunella Swingle

Fragaria L.

Juglans regia L.

Malus Mill.

Olea europaea L.

Pistacia vera L.

Poncirus Raf.

Prunus amygdalus Batsch

Prunus armeniaca L.

Prunus avium (L.) L.

Prunus cerasus L.

Prunus domestica L.

Prunus persica (L.) Batsch

Prunus salicina Lindley

Pyrus L.

Ribes L.

Rubus L.

Vaccinium L.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ЧАСТ А

Отменената директива с нейните последващи изменения

(посочена в член 22)

Директива 92/34/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 10.6.1992 г., стр. 10)	
Решение 93/401/ЕИО на Комисията (ОВ L 177, 21.7.1993 г., стр. 28)	
Решение 94/150/ЕО на Комисията (ОВ L 66, 10.3.1994 г., стр. 31)	
Решение 95/26/ЕО на Комисията (ОВ L 36, 16.2.1995 г., стр. 36)	
Решение 97/110/ЕО на Комисията (ОВ L 39, 8.2.1997 г., стр. 22)	
Решение 1999/30/ЕО на Комисията (ОВ L 8, 14.1.1999 г., стр. 30)	
Решение 2002/112/ЕО на Комисията (ОВ L 41, 13.2.2002 г., стр. 44)	
Регламент (ЕО) № 806/2003 на Съвета (ОВ L 122, 16.5.2003 г., стр. 1)	само точка 7 от приложение II и точка 28 от приложение III
Директива 2003/61/ЕО на Съвета (ОВ L 165, 3.7.2003 г., стр. 23)	само член 1, параграф 5
Директива 2003/111/ЕО на Комисията (ОВ L 311, 27.11.2003 г., стр. 12)	
Решение 2005/54/ЕО на Комисията (ОВ L 22, 26.1.2005 г., стр. 16)	
Решение 2007/776/ЕО на Комисията (ОВ L 312, 30.11.2007 г., стр. 48)	

ЧАСТ Б

Списък на сроковете за транспониране в националното законодателство и за прилагане

(посочени в член 22)

Директива	Срок за транспониране	Дата на прилагане
92/34/ЕИО	31 декември 1992 г.	31 декември 1992 г. ⁽¹⁾
2003/61/ЕО	10 октомври 2003 г.	
2003/111/ЕО	31 октомври 2004 г.	

⁽¹⁾ По отношение на членове 5—11, 14, 15, 17, 19 и 24 датата за прилагане по отношение на всеки род или вид, посочени в приложение II, се определя съгласно процедурата, предвидена в член 21, при изработването на таблицата по член 4. (вж. член 26, параграф 2 от Директива 92/34/ЕИО).

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Таблица на съответствието

Директива 92/34/ЕИО	Настоящата директива
член 1, параграф 1	член 1, параграф 1
член 1, параграф 2	—
член 1, параграф 3	член 18 (изменен)
—	член 1, параграфи 2 и 3
член 2	член 1, параграф 4
член 3, букви а) и б)	член 2, точки 1 и 2
—	член 2, точки 3 и 4
член 3, букви в)—е)	член 2, точки 5—8 (изменен)
член 3, букви ж)—з)	—
член 3, букви и)—й)	член 2, точки 9—10 (изменен)
член 3, буква к), подточки i) и ii)	член 2, точка 11
член 3, буква к) <i>partim</i> .	член 13, параграф 2 (изменен)
член 3, букви л) и м)	член 2, точки 12 и 13
член 3, буква н)	—
член 3, буква о)	член 2, точка 14
член 3, буква п)	—
член 4, параграф 1	член 4 (изменен)
член 4, параграф 2	—
член 5	—
—	член 5
член 6	—
—	член 6
член 7	член 15
член 8, параграфи 1 и 2	член 3, параграф 1, букви а) и б) (изменен)
—	член 3, параграф 2
—	член 3, параграф 3
член 8, параграф 3	член 3, параграф 4 (изменен)
член 9, параграф 1	член 7, параграф 1
—	член 7, параграф 2
член 9, параграф 2, подточки i) и ii)	член 7, параграф 3, букви а) и б) (изменен)
член 9, параграф 2 заключителна част	член 7, параграф 4 (изменен)
член 9, параграф 3	член 7, параграф 5
член 9, параграф 4	—
член 9, параграф 5	член 7, параграф 6
член 9, параграф 6	член 7, параграф 7
член 10, параграфи 1 и 2	член 8, параграфи 1 и 2 (изменен)
член 10, параграф 3	—
член 11	член 9 изменен
член 12	член 10
член 13	член 11 изменен

Директива 92/34/ЕИО	Настоящата директива
член 14	член 17, параграф 1
член 15	член 17, параграф 2 (изменен)
член 16	член 12
член 17	член 13, параграф 1 (изменен)
член 18	член 13, параграф 3 (изменен)
член 19, параграф 1	член 16, параграф 2
член 19, параграф 2	член 16, параграф 3
член 19, параграф 3	член 16, параграф 4
член 20	член 14
член 21, параграфи 1 и 2	член 19, параграфи 1 и 2
член 21, параграф 3	член 19, параграф 4
член 22, параграфи 1 и 2	член 19, параграфи 1 и 3
член 23	—
член 24, параграф 1	член 16, параграф 1
член 24, параграф 2	—
член 25	—
член 26	член 20
—	член 21
—	член 22
—	член 23
член 27	член 24
приложение I	—
приложение II	приложение I
—	приложения II и III